

Relata refero

Wojciech Łuszczyna

Przewodniczący Rady Programowej

Pisząc wieloletnio edytoriale do jednego czasopisma nietrudno popaść w rutynę, tym samym zyskując sobie miano nudziarza. Ale cóż, medycyna opiera się na filarach, których nie wolno pomijać - na przykład żyjącego przed 2300 laty Hipokratesa - „Ojca Medycyny”. Nie jest szeroko znanym fakt, że Hipokrates – to także zasłużona postać dla... weterynarii, jednak zdecydowane pierwszeństwo na osi czasu zajmuje uznany za pierwszego w dziejach lekarza weterynarii Urułgaledinna, działający w Mezopotamii przed... pięcioma tysiącami lat! Ale – *ad rem*. Artykuł **Produkty lecznicze weterynaryjne - obrót i stosowanie w Polsce** omawia nadzór nad obrotem, stosowaniem, a także jakością, bezpieczeństwem i skutecznością produktów leczniczych weterynaryjnych, który niekiedy jest daleko bardziej skomplikowany niż ma to miejsce w przypadku produktów leczniczych „ludzkich”. Jest to związane z zupełnie odmienną specyfiką stosowania leków weterynaryjnych, inną epidemiologią zwierząt, a także wielością instytucji państwowych zaangażowanych w nadzór.

Niemniej skomplikowane są procedury arbitrażowe; w tym numerze kontynuujemy cykl artykułów **Procedury arbitrażowe na podstawie artykułu 30, 31, 107i Dyrektywy 2001/83/WE oraz procedura arbitrażowa na podstawie artykułu 20 Rozporządzenia 726/2004/WE – część 2** Przedstawiane są tutaj podstawy prawne tych procedur, informacje na temat uaktualnionego w maju 2014 r. rozdziału 3 Wskazówek dla wnioskodawców, opisany jest mechanizm procedury wyjaśniającej, a następnie przedstawione zostaną zasady i przebieg procedur arbitrażowych jako działań podejmowanych w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego.

W poprzednim numerze wiele miejsca oddaliśmy wyrobom medycznym; nie zapominajmy, że w zakres działania naszego Urzędu wchodzi także produkty biobójcze. Artykuł **Produkty biobójcze - w poszukiwaniu informacji** przedstawia podstawowe źródła informacji na temat biocydów, takie jak strony internetowe Urzędu Rejestracji, Europejskiej Agencji Chemikaliów oraz centrum zasobów dotyczących komunikacji i informacji CIRCABC.

Po raz pierwszy zdecydowaliśmy się na publikację przebiegu **Spotkania informacyjnego Urzędu z przedstawicielami Stowarzyszeń firm farmaceutycznych**. Sądząc z zainteresowania Państwa - Uczestników – ta inicjatywa będzie kontynuowana na naszych łamach.

Stałą pozycją naszego Almanachu jest **Biuletyn Bezpieczeństwa Produktów Leczniczych nr 3/2015 (5)**, tym razem zawierający dwa materiały: **Monitorowanie niepożądanych działań leków u dzieci oraz Ryzyko wystąpienia toksycznej nekrolizy naskórka (TEN)**. Zwłaszcza artykuł omawiający TEN powinien być przydatny do tłumaczenia laikom tego dramatycznego, lecz na szczęście bardzo rzadkiego schorzenia, wtedy gdy podnosi się madiálne larum skierowane przeciwko lekowi i jego producentowi – w ramach poszukiwań newsa na okładkę. Tematem „coverowym” na pewno nie stanie się artykuł **Wymagania Farmakopei Europejskiej obowiązujące w 2015 roku w Suplemencie 2015 do Farmakopei Polskiej wydanie X** – FP to po prostu efekt ciężkiej, przy tym niewidocznej pracy zespołu ludzi, bez których ciężko byłoby poruszać się w świecie farmacji.

Przewlekła choroba żylna (PChŻ) to, zdawałoby się, jedynie problem kliniczny - jednak w Polsce choruje około 50% kobiet i 40% mężczyzn, co powoduje trudne do oszacowania straty społeczne, a także budżetowe. Choroba jest tak powszechna, że często lekceważona, zarówno przez chorych jak i leczących, bez względu na możliwe konsekwencje w postaci powikłań, zwłaszcza w wieku podeszłym. Artykuł stanowi kompendium PChŻ; w tym numerze przedstawiamy Państwu pierwszą część.

Produkty lecznicze terapii zaawansowanych (ATMP) – wydają się rozwiązywać wiele problemów medycyny, chociaż trudno tu jeszcze operować czasem terażniejszym – dotychczas zarejestrowano pięć leków spełniających kryteria ATMP, lecz sądząc z intensywności działań przedrejestracyjnych – niebawem możemy mieć do czynienia z dużą grupą całym nowych produktów.

Jakże tu pasuje aforyzm wybitnego dramaturga Sławomira Mrożka: **Jutro - to dziś, tyle że jutro...**